

Latweeschu Awise.

Nr. 29.

Zettortdeenâ 15. Jubli.

1854.

Druckerts pee J. G. Hoffmann un A. Johannsohn.

Karra-sinnas.

Tee eenaidneefu fuggi kas pee Kronstat-tes rahdijuschees, tuwaki naw nakfuschî un gahjuschî attal atpakkal. Nu arri Sprantschu karra-fuggi atnahfuschî un sabeedroju-schees ar Calendereem, un teem gan irr to fuggu papillam, bet wehl tee ne fo ne eedrohschinajahs darriht pee muhsu stiprahm karra ohstahm. Kur kahdu malkas jeb zittu tahdu laiwu pee juhremallas reds, tur tee klahr un to panemm; ir tohs masus pilsehtus pee juh-ras beedina; tâvat arri darra Mellâ juhâ. 3. Juhni d. Mellâ juhâ pee Sewastopoles rahdijuschees 2 Calenderu un 1 Sprantschu karra dampfuggis. Kahdi Kreewu damp-fuggi teem braufuschî prettim un nu fahfuschî schautees, kamehr us wakkaru eenaidneeki steiguschees prohjam. Us muhsu fugeem eenaidneeki fashahwuschî weenu treppi, kahdus sehgetus un mastu wirwes; no lohdehm eedraggati irr 1 kapteine un 4 matrohsi; 2 underopzireem un 1 wirsneekam kahja no lohdehm pawiffam norauta no meefas; wirsneeks pehz nomirris. Zif tee eenaidneeki dabbujuschî, to ne sinnam. No Klaipedas pee Bruhschu rohbescheem raksta, ka til tagaad ta Calenderu kapteina meefas juhâ dabbujuschî, kas tur 18tâ April deenâ nosihjis. — Ar to leelo linnu weschanu no Ribgas un Klaipedu, tur til leela andele eetaisjusees un til dauds to lauschu gan ar ratteem, gan ar fugeem sanahfuschî, ka wiffas ehdamas leetas aplam dahrgas palikfuschas. Par 1 mahzînu weheschu-galkas jamalsa 15 lihds

18 kapeiku sudr. n., par 1 mahzînu zubku-galkas 18—20 kap. sudr. n. un par weenu pautu 6 kapeikus. — Calenderi attal panehmuschî no Sahmu-femmes 3 malku-laiwas un no Kursemmes juhremallas 2 tahdas laiwas!

No Danzigas pilsehta (stattees lantfahrtè pee Bruhschu femmes juhremallas, tur tur ta Weiskeles uppe Austruma juhâ ee-eet) raksta, ka Butow pilsehtinâ kahds wihrs bij sapirzis pulks to wehrschi; bet kad landis dabbujuschî dsirdeht, ka wihrs to bij sapirzis preeksch Calenderu fugeem, tad tee sawus wehrschi wairs naw dewuschî, teikdami ka Kreeweem gan labpraht grihbht tohs isdoht, bet Calendereem ne buht. — Tâ nu jaw wiffâ paleet nitni par tahdeem negohdigeem laupitajeem.

21. Juhni d. Behterburgâ preekam ar leeleem-gabbaleem schaudami, basnizâ dseedajuschî: „Deems Kungs tew flawesam“ un pehz ar leelu stahri neffuschî pa eelahm 39 karrogus, fo mehs Turkeem panehmuschî tanni leelâ lauschanahs Asia.

Muhsu Keisers par to gohdigu lauschanahs prett Calendereem Mantas krepostè (stattees Awise Nr. 27 un lantfahrtè to leelo salko fallu Botnikâ juhâ pee Sweedru femmes) to Balkawnika Bodisko pazehtis par Generalu, un wehl 6 wirsneekus ikkatru weenu fahrtu augstati.

No Dohnawas un karra weetahm Turku femme, to nu staidri dsirdam, ka Calenderu un Sprantschu karra-spehts, kas Turku semmei bij nahjis paligâ, un stahweis Skutari un Gallipoli pilsehts (stattees lantfahrtè tee-

fcham prettim Konstantinopeli un pee Dardanellu fchawro juhreas kanahla) nu dewees us Warnas ohstu pee Mellas juhreas, zitti atkal gahjufchi us Adrianopeli. No Warnas taifahs eet us Schumlu, Balkanu kalnös, fur Turku karra-leelstungs Omer Pascha stahw; tad wiffi kohpâ gribb dohtees us Dohnawas puffi, Kreeweem prettim. Bet Calendereem un Sprantscheem wehl ne effoht deesgan leelu-gabbalu un jachtneeku atnahkufchi, jo pahre juhreu tik tahtu tahdas leetas un firgas ne warr tik ahtri un lehti atwest. Tadehl wehl gaididami stahwoht meerâ. Wehl stahsta, ka Gistreikeru Keisers, kas tahdu leelu karra-spehku pee Turku un muhsu rohbescheem nolizzis, ar Turkeem effoht norunnajis, ka ee-eschoht Turku semmê, tâ kâ Turku semmes křifiti laudis sahffchoht zeltees prett Turkeem. Arri Gistreikeri nu gribboht ee-eet Wallakajias semmê pee Dohnawas, tur fur taggad muhsu karra-spehks lihds schim bijis; jo Gistreikeru Keisers gribbedams lai wiffi eenaidneeki meeru derr, gribb ee-eet tai starpâ un tai weetâ, fur taggad kaujahs (pee Dohnawas), un tâ tohs ischfirt, kâ ar schfirschanu. Muhsu augsti teizams Keisers sawâ gohda prahtâ labpraht rohku us meeru pasneegdams, (ja tik eenaidneeki ne prassa negohda leetas, fo mehš par labbu ne warram peenemt), sawam karra-spehkam tadehl pawehlejis atstahnt no Silistrias pilsehnta un eet atpaffat. Ja Gistreikeri ustizzigi un bes wiltus gribboht darriht, tad teem gan wehleschoht Wallakajâ ee-eet ar sawu karra-spehku, lai meeru sahktu eenaidneeki darriht; bet kad wehl ihsti to ne warroht sinnahnt, tad Kreewu karra-spehks Wallakajias semmê sawilzees stiprâs weetâs, un wiffur pee Kreewu rohbescheem leeli karra-pulki stahw gattawi, kas angsta Keisera padohmu gan sinnahs isdarriht. Gistreikeru karra-pulki, kas jaw gribbejufchi sahkt eet Wallakajâ eefschâ, nu atkal effoht palikkufchi meerigi fur bijufchi. — Nu jagaida kas buhs.

S — 3.

Tas Kungs tahs sahles is semmes raddijis, un fapratigis zilweks tahs ne nizzina.

Sibr. 38, 4.

(Sattees Nr. 28.)

3) Rosaldefchana. Kad stiprâ seemas faltumâ kahds meesas-lohzejelis nosallis, tâ ka balts un stihws un bes atmannaš, tad sargi tahs weetas, fo salna nokohdufi no filtuma un usleez sneegu wirfâ, jeb turri saltâ uhdeni, jeb weeglinam triinn ar sneegu, zittadi lohzejelis nopuhst. Behz tam to mainas-weetu warri apsmehreht ar allus-fihrupu; prohti, kad allu darra, tad kahdu gartscha mehru no tahs wiffas buhs wahriht tik ilgi, kamehr bees paleek, kâ fihrupš, un tad tas glabbajams pohdinâ wehšâ weetâ. Kad winna jo leela, jaet pee Daktera.

4) Saded sinaschanai jeb nobruzzinaschanai geld nahtru-spirts. Tas tâ taifams: Suhli mehnesi laffi labbas nahtres kas stipri dselt, sagrees gabbateem, eebahf labbi leela buttele, kamehr ne taht pilna, tad usleij spirti wirfu, un laid filtumâ jeb saule kahdas deenas feschas stahweht, kamehr spirts paleek smukki falsch. Kad ar tahdu spirti aptraipa nobruzzinatu jeb apdedsinatu weetu, tad sahpes no weetas mittejahs. Kad atkal sahft sahpeht, tad atkal jaaptraipa. Peez wehrâ: Behrni lai ne leen pee uggens un pee katleem, — teem ne buhs wasatees pa kufan nammeem, — lai paleek istabâ, tad tik bees ne notifs nelaima ar nobruzzinaschanahm. Kad waina jo leela, jamekle Dakters.

5) Kad kahdam sirdi schandaš, tad kahdas 4 reises par deenu jadohd uhdens maszinâ eepillinatas 20 pillites behrsu-jeb pappelu-spirta. Tas tâ jasataifa: Kad behrseš, jeb arri pappeles (Wahzsemmes apfes) plaukft, tad tohs lippigus smarschigus lappu-pumpurus wajaga laffihnt, buttele eebehrt pahri par puffi, un spirti usleek, tad kahdas 6 deenas turreht filtumâ jeb saule.

un sahles gattawas. Ja schahs sahles ne lihds, tad meklejeet Daktera paligu.

6) Bahrzelschana, jeb truhkums. Schai stimmibai geld truhkuma-sahlu spirts, jeb arri wehrmetu-spirts. Saffi truhkuma-sahlu puffed (Arnica) jeb wehrmeles (pellenes) eebahs buttelê labbu teefu, usleij spirti, leez saule jeb siltumâ feschas deenas stahweht, tad gattawas. Kad nu kas pahrzehlees, tad eedohd 4 reises par deenu pa 20 pillitehm, uhdens malzinâ cepillinatas, un leez pirti siltâ uhdeni sehdeht kahdu wevendel stundinu.

7) Kad rohse peemettahs, apklahj to farkanu wainas weetu itt beesi ar aitas-wilnu, un eedohd sweedru sahles dsert; bet lai ne smehe ne ko wirsu un lai ne neapmasga ar nekahdu slajumu, zittadi paliks pawissam flitti.

8) Kad eezirtees neleelu zirteni, tad aptraipi to wahti (rahnu) ar pappelu jeb behrsu spirti jeb ar truhkuma-sahlu (Arnica) spirti. Ja leela waina, mekle Daktera paligu. Kad fadaustjees, tad eemehrz luppattinu truhkuma-sahlu (Arnica) spirti, un usleez us to eewainotu weetu.

9) Kaschkis irr nitns behrnu eenaidneeks, bet ir leeli jau rohnahs, kas ar to apmesti, un rahdahs dauds weetas, ka wairumâ eet schi kauna lecta. Zits no zitta dabbu, jo kaschkis ne nahf no eelschpuffes, bet irr weens mas mas neredjams kuffains (smadsite) kas eefohschahs ahda, tur eeperrinajahs, un tahs negantas puhteles un to naifi padarra. Schis kaschkis zellahs no nekaidribas, un kad pee behrneem rahdahs, tad jeb mahtes waina, ka behrnu flaidri ne turreja, jeb mahtes waina, ka dewe kaschkaineem behrneem aukleht. Kad reds, kahdâ nekaidribâ muhsu semmes-lauschu mahtes sawus behrnus turr, tad naw brihnum, kad mahjas useet, fur wiffi eedsihwotaji ar kaschki. Raugait, ka mahju-behrni isflattahs; galwas nesukkatas, krekli melni, deggun, ar punki, kahjas lihds ikteem melnas no klohna dubleem; — no puttekla pilneem

gultas firnajeem eet krahsna pelnôs silditees, un no krahsna atkal gultâ jeb ahra dublôs, dsihwo weendôs putteklos, pelnôs, dublôs, un kad sesdeenâ pirti nomasgati, tad jau wairs wiffu neddelu ne masga, un swehdeenas wafkara jau atkal isflattahs ka gattawi pelnusruschki.

(Turplittau wairaf.)

Zeels wezzums.

Skohtu semmê atrohnotees laudis, kas lohti leelu wezzumu peedsihwojoht. To stahsta kahds reisneeks, kas tanni semmê fastappees weenreis ar kahdu feschdesmits gabdu wezzu wihru, kuresch eedams gauschi raudajis. Us to waizaschanu kas tam faitoht atbild wihriensch: tehws schim effoht weenu plikki zirtis. Tas sweschajam nahzees gauscham netizzams preekschâ, kad tahdam wezzitim wehl tehws dsihws effoht un wehl appaksch tehwa pahrmahzischanas stahwoht. Bet wehl wairaf bij sweschajam jabrihnahs, kad wihrelis schim atbild us to waizaschanu kamdeht plikki dabbusis: tamdeht, ka gan drihs lahwis sawam wezztehwan pakrist, kurrâ peepalihdses jis pee uszelschanahs. Kad nu sweschais to bij dabbusis dsirdeht, tad wehlejahs winsch labpraht wezzitim lihds eet, woi arri taisniba effoht; un riktigi tâ bija: jo raudatais bijis 62 gaddus wezs, tas tehws 96 gaddus un wezzais-tehws 130 gaddus wezs.

E. W. g.

Zabs padohms, ka warr muschas aisdsiht.

Brecksch labbi leelas istabas jeb zittas kahdas ruhmes neumm 6 lohtes lorber-eljes, kurra lehda irr, un 1 jeb $\frac{1}{2}$ lohti bergamottu-eljes (abbas apteekt dabbusjamas) un maifi kophâ. Scho maifijumu leez us lehseem trauteem (schfihweem jeb tassehm) un schohs us flappeem jeb katrà pa-augstâ weeta eelsch

istabas. Da smarscha irr patihkama un ne-
waid stahdiga. — Kad nu schis maishjums
tä istabä noliktis irr un schahs durwis un
lohgi 2 deenas zeeti ne taifiti bijuschi, tad
warr tohs atkal atdarriht. Muschahm, kur-
rahm schi smakka lohiti prettim irr, wajag at-
stahst sawu dsihwolli no tahs istabas, un win-
nas ar warru lauschahs no tahs ahra tikt.
It no ahrypusses ne weena muscha ne nahf
wairs eefschä, bet greeschahs atpakkal. Loh-
pu-luhitis un zittäs weetas, kur schihs sahles
noleet, arr muschas ne buht ne-eet.

Pelling.

Sahles prett sirgu wihwelehem.

Kahds Jaunspils sainneeks schinnis dee-
nas ar mums farunnadamees, tä teizis: „Zil-
weft daudf apgrehkojahs, ar wiffadeem mah-
nu-tizibas darbeem gribbedami sirgu-wihwe-
les isahrsteht. Bateesi labbaki buhtu, kad
tahdam sirgam, kas ar wihwelehem flims pa-
lizzis eedohtu tahdas sahles: Saschuhme 3
pautus, balto un dseltens kohpā, safildi pufs
stohpu salda peena jeb allus, eeleezi të tohs
saschuhmetus pautus, un eeleij to flimmam
sirgam us reisi taklā. Sirgs ja-isjahdina,
woi arri warr palikt stahwoht; par tahdu
stundu ir ohtru reisi schihs sahles warr ee-
doht, ja ne paliktu wessels, bet ir ar pirmo
reisi to flimmibu jaw sawaldihš. Tä lee-
zina schis sainneeks.

С—3.

Strikki un audekki no appinu stihgahm.

Tahlā Dahnu semmē Kopenagenes pils-
sehtā effoht taggad eesahfuschi no appinu stih-
gahm strikkus un audekkus taifihf. Salaffoht
salkas appinu stihgas, sagreeschoht tahs diwas
pehdas garrōs gabbalōs un faseenoht 3 zelles
tesnōs buntitēs. Gemehrzoht uhdeni, kur 16
lihdš 22 deenas mirkstoht tä kā pee mums ar
linneem un kannepejeem darra. Tad iswelt
no uhdens, nobrauka lehnām glohtes, nostak-
lo, nomasga tihra uhdeni, un tad saulē woi
rihjä schahwe. Rā linnus un kannepejus ar
mihksteklahm mihkšā, tä tur tahs buntites ar
stipreem suffelkeem sulkajoht. No 12 mahz-
nahm stihgu dabbujuschi 2 $\frac{1}{2}$ mahzinas preeksch
wehryschanas, no ka 5 ohlektis, 3 kahrte-
tus (4) plattu stipru maifu audekki isauduschi.

M. Zirit.

Sluddinaschanas.

Tanni kaupmann Fabejeto a nammā, ais Unnes-
warhteem warr dabbuht preebes ir egles baktus pirtt. 2

Pee abdatu-taifitajas Bonzel eefsch Zelgawas, Pa-
stes eelā nammā Nr. 5 warr wiffadus labbibas feetus
dabbuht. 2

Pee Rundallas mescha-kunga warr dabbuht uppes-
malku pirtt. 2

S i n n a.

Zuhra masgabamees mums tahs Awises retti nahf rohlās, tabehf ar tahm tarra-stanahm nu eet
fitti; arri jafuhtu no Zelgawas tahs Laito. Awises pirmš tahs warr isdrikkehf preeksch wiffceem, us
mums Dubbultōs, papreeksch to drikki pahrluhkoht. Isgahjuscha nedbekā par nelaimi tahs pahrluhkojamas lappas
par wehlu atnahfuschas pee mums Dubbultōs; tahdeht winmeddetas Awises tä aplawejuschees. Scho reisi ne
mehs, bet pastneeks bij wainigs.

С—3.

Druck und Verlagsort.

Als Jahrmaltes-gubernements augstas waldischanas pusses: Oberlehrer G. Bläse, Jenfor.

No. 217.

No Nerretas.

Jau senn Latweefchu Awiſchu laffitaji no ſchahs zweetinas un draudſes daſchu jauku ſinnu ſonehmuſchi un eeradduſchi kreetnu mahzibas wahrdinu par Deetwa walſtibas leetahm un paſaules waijadſibahm dſirdeht. Bet nu mihli laffitaji twaird ne redſehs to wahrda-ſihmi W—r appakſch tahdam ſinnahm raſtitu. Tas wezſ uſtizzigſ Latweefchu draugd, tas ſchihſ ſinnas „no Nerretas“ laide, klufſ pa-
lizis:

At, tee ſalbi, jauki wahrbi,
At, tas waigs, tas mums tik gahrbi
Un tik mihli paſmehjahs,
Kappâ duſs un ne mohſtahs.

Deetwſ tas Kungſ pahre dſihwibu un nahtoi wezzu Nerretas draudſes mahzitaju, Wridriku Wilkumu Wagner, no ſatweem mihleem atneh-
miſ, un ſatwâ preekâ eetweddis. Tas Kungſ Deetwſ irr ſlatwejams wiſſſſſ wianna padohmôſ un darbôſ, mehſ paſemmojamees ſatwâ noſkummuſ-
ſchâ ſirdi appakſch wianna warrenas rohſas, un pateizam tam Kungam par wiſſſſ jauku mihleſtibu, to zaur ſcho wihru tik daudſeem parahdijis, bet ar ſchehloſchanu ſirdſ wopuhſchahs to peeminnoht un ne grihb norimt. Wiſch bija tweens no teem ret-
teem zilweſeem, ſas paſaulei par ſwehtibu no Deetwa dohti. Winnam prettineeka ne bija, wiſch wiſſſſ mihleſtibâ ſatwâ ſirdi turreja, un ſas tik kai ar wiannu tizzees jeb kahdâ buhſchanâ, tas winnam padetwahs ar wiſſſſ ſirdſ uſtizzibu. Zeels un ſtalti wianna augums jau ſirdi lohjiſa uſ gohda dohſchanu, bet ir maſi behrni drohſchi pee wianna ſpedehs, jo waigs, faut rehtains no bakkeh, to-
mehr tik mihli, un azzis tik laipnigi ſtattijahs, ta tuhliht warreja ſirdſ-mihlibu un dwehſeles lab-
prahtibu noſiht. Kaſ wiſſſſſ kaiminu draudſes Nerretas wezzu mahzitaju ne buhtu paſinnis un gohdajis? Augſti un ſemji, raddi un ſweſchi, uſauguſchi un behrni, wiſſſſ lihſſ wiannam peekritte. Zif preezigi iſtweenu uſnehme un mahjoja, ſas wiannu

apzeemoht nahze, zif dahrgâ peeminna turreja wiſ-
fuſ ſawus draugus! Kur nu beigt ſtahſtiht, no wianna ammata kohpſchanas, zif uſtizzigi darbojahs Deetwa walſtibu wairoht ſatwâ draudſe, kur wiſch iſkatru pee wahrda paſinne, un iſtweena draudſe-
lohzeſka dſihwofchanu, preekus, behdas, tikumus un netikkumus ſinnaja un peeminneja. Zif winnam lauſchu waijadſibâſ bija gudſ prahtinſch un padohms, mihliga ſirdſ, jauki wahrdi! Kaſ iſ-
gahje no wianna raſtama kambara beſ labba padoh-
ma, beſ eepreezinafchanas, beſ paliga, jeb beſ pamahziſchanas? At tarwu mihligu un ruhpi-
gu gahdaſchanu par behrnu mahzibu, par derrigahm ſfohlahm, par labbahm grahmatahm, par bihbe-
les beedribu, par baſnizâſ uſkohpſchanu, par ehr-
gelehm, un wiſſſſſ draudſes waijadſibahm. Zif uſtizzigi apmekleja iſgaddus ſatwu draudſi, aprau-
dſidams lauſchu dſihwofchanu, eepreezinadams, mahzidams, behrnus pahreklauſidams, grahmat-
neekus ſkaididams, netikluſ norahdams, deetwabih-
jigus Kriſtus mihleſtibâ eepreprinadams! Un mah-
jâſ, kahds gohdigſ un uſtizzigſ namma-tehtwſ ſa-
wejeem un ſaimel! Winna namma liſtumſ bija Apuſtula wahrdi: Kriſtus wahrds lai baggatigi miht juſhu ſtarpâ. Ar Deetwa-luhgſchanu ſatra rihta darbu ſahze, un preekâ tapat kâ behdas wiſ-
ſeem par preekſſſſihmi Deetwam gohdu deſwe. G ſtaltus dehlus un weenu meitu uſaudſinajis un mahzijiſ wiſſſſ labbâ atſihſchanâ, un uſ dſihwew zekku uſlaidis, — un zif ſweſchu behrni, no wianna mihligi audſinati un mahziti, tam pateiz prahta gaiſchunu un tikumu zeeniſchanu. Kâ Deetwſ ſchim uſtizzigam namma-tehtwam baggatu preeku pee ſatwas draudſes, pee ſatwa namma, pee ſatweem behrneem peefſchihriſ, tâ wiannu arri ne atſtahje beſ peemekleſchanas. Namſ weenreif aiſgahje ar ugguni, pirmu un ohtru laulatu draugu, un 3 behrnus uſ kappeem patwaddija un wehl ne ſenn ſatwu zettortu dehlu, ſas karee deeneſtê jau daſchu gohdu un daudſ zeeniſchanas bija pelniſeſ, aprau-

daja, kad Turki scho brangu wihru pee Tultscha
noschahwe. Scho behlu ar weenu noskummuschâ
firbi peeminnebam daschu reisi bija teizis: es luh-
dsohs no Deetwa, ka winsch manni pirmu pehz man-
na behlina pee seiwis sauktu! Un tà arri notikke.
Sweiks un weffels no mahjahm isbrauze us mah-
zitaju sa-eeschanu, kas itgaddus tai nebbelâ preefsch
debbesbraukschanas deenas Zehkabstattè noturra-
ma, un pehz wezza eeradduma palikke nakts-koht-
tel pee Brahtwesta lunga, Birschu-mahzitaja. Tur
wehl jaukâ sarunnaschanâ ar draugeem preezada-
mees, ir wehl satwa mihla behla beidsamu grah-
matu draugeem lassijis, waikarâ fassimme. Ai-
zinati bakteru tuhliht nospreede ka mas zerribas pee
glahbschanas. Kad tam scho spreedumu flubdi-
naja, winsch atbildeja: »Deetwa prahts lai noteek,
es esmu gattawâ eet, kad manni aizina, — es
pateizu Winnam par wißu schehlastibu, ko mau
nezeenigam ar weenu parahdijis; — ihpafchi pa-
teizu Deetwam, ka manni agrak ne atsauze pee se-
iwis, kamehr warreju usaudsinahit fatowâ behrnus.
Wehl nahwes-deenâ preeku redseja no saweem behr-
neem, jo pastars dehs paschâ laikâ no Lehrpattes
kâ ismahzihts datters allaists, atbrauze, un sinna
atgahje, ka winna ohts behls, kas tahtâ Sibihri-
jas semmè Krohnim deen, no Keisera ar gohda-
sihwi puschtohts par ustizzigu ammata-kohtschanu.
To dsirdejis, Deetwa schehlastibu teize, kas winnu
ne kad ne effoht atstahjusi. Ir wißi zitti winna
peederrigi, bes ween 2 behleem un weenas twebbe-
klaß, tai deenâ salassijahs kahrt winna, un wis-
feem winsch pateizahs par apmekleschanu, ir sa-
wam mihlam namma-tehwam, behbadamees, ka
zaur scho fassimmofchanu winneem tik dauds ne-
meera barijis. Babrihscham peeminneja behr-
neem wißadas waizadsibas, un pastubbinaja us
Deetwa-luhgschanahm. Kad jau mannija, ka wah-
jaks paleek, luhdse, lai winna dwehsele eepreezina
ar Jesus swehtu meelastu. To lihds ar wißeem
fatwejeem no Dignajes mahzitaja rohkas dabbujis,
wehl karstâ luhgschanâ fatowâ dwehsele tam skungam
flawedams pawehseja, bet fatowâ gultâ attal eelikt
sahze melst, un nahwes ehna aptumschoja winna
prahtu, allaschin Latweeschu wallobâ tà kâ spred-
biki teikdam, zaur tam wehl apleezinadam, jif

lohti winna firbâ us to swehtu ainmatu neffahs,
ko bija 41 gaddu kohpis. Tad us waikara puff
eemigge un schi meedsinâ dwehsele itt kluffa-meera
aigahje pee Deetwa, schi pasaulè peedsihwojusi 67
gaddus bes 1 mehnescha un 1 nebbelas. — Tas no-
tikke 131â Maija deenâ, Birschu-mahzitaja muishâ
fur nelaiis ir satwas jaunibas deenas bija pawad-
bijis pee Tehtwa, kas tur par mahzitaja dsihwoj-
alk, jif karstas scheloschanas, mihlestibas un pa-
teizibas affaras birre no wißu azzim, jif wißi
firbis isstrijinajahs, kad schi behdu wehstis atskan-
neja zaur wißu draudsi, kad nedsihwu attal ee-
twedde mahjâs to, kas sweiks un weffels no win-
neem bija aisbrauzis, kad fatowâ mihlu tehtowâ
gannu redseht waits ne warreja zerrecht.

Dhrdeena preefsch debbesbraukschanas de-
nas bija nolikta us behrehm. Tahdas behres, ko
tai deenâ swehtijam, retti gan dabbuhs redseht
alk fatowâ lauschu pulku, kas no wißahm mallahm
kahetahm un wallobahm bija sanahkufchi, to wezza
mihlu tehtowâ, draugu un dwehseles gannu pawad-
biht. Tee ne bija wis tà fastrehjufchi kâ gribbe-
dami ko jaunu flattitees, bet te tik ween bija no
skummuschu waigi un waudadamas azzis, to eem-
nadami fatowâ starpâ peeminneja aigahjufcha mih-
la tehtowâ ustizzibu, te katre peeminneja, ko win-
nam labba un preeka barijis jeb ar pamahzihs-
nas wahrdeem, jeb ar paligu, jeb ar padohma-
ise jeb ar mihlestibu, draudsi, lihdsjeetibu, eepree-
bas zinashanu. No pascha rihta jau sahje laudis pe-
zinatees, un kluffâ noskumschanâ gaidija kam-
behr-eweesi bija sabraukufchi. Pulksten tschets-
pehz pufdeenas gahjam us basnizu. Basniza be-
ja jaukâ ispuschtota, lohgi ar preefscharrameem
aisklasti, neisflaitamas swezjes spihdeja swehts fat-
krehslibas kluffunâ starp sakeem garreem waim-
geem puffu puschfitehm un eglitehm, kâ mihlestibas isst-
uppuri tam mihlam draugam no pateizigahm woz-
pahm atnesti. Zeelâ gangi basnizas widdâ sahje pre-
ar puffehm kâ apbehts starp swezjehm un eglitehm pla-
bij uslikts us pahapeem. Ehrgeles atskameje zah-
dsikâ skummigâ flannâ, no kahda drauga skun-
gas rohkas kustetas. Papreefschu eegahje besm-
mahzitaji, kas bija nahkufchi fatowâ ammata be-
pawadbiht, tad tee peederrigi un aizinati weesi, wafak-

twiffa draudse, bet twiffi ne warreja salihst basnizâ, leelakai puffei bija jastahw ahrâ. Dseedajam eefahkoht: »Wehl taifneem irraid zitta duffa,« tad nelaika mahzitaja dehlâ, D. Wagner, kas jau zittu gaddinu tehvam par paligu eezeltâ, lihds ar winnu pee draudses strahdaja, Latveeschu draudsei Tehwa dshiwibas gahjumu stahstija pehz Apustula wahrdeem Ebr. 13, 7. Ak, zik tur draudses behrneem affaras rittinaja pa waigeem; ikkatra firds us scheem wahrdeem atbilbeja: tâ teescham bija, tâ twinsch manni behdâs eepreezinajis, tâ twinsch mannu grehku norohjis un mannu dwehseli glahbis, tâ twinsch mannus behrninus us Deetwa zelleem usweebdis, — tur katrs warreja peeminneht kahdu mihlestibas darba, ko nelaihis pee wiinna strahdajis, twiffi no wiinna jeb kreistiti, jeb eefwehtiti, mahziti, laulati, wiffieem ar pateizibas affarahn bija ko peeminneht. Behz scheem wahrdeem dseedajam Wahzu dseefmu (Nr. 944). Tad Dignajes mahzitajs, Wahzu lihku spreddiki teize par Jahua parahd. 3, 5. wahrdeem: tad atkal pehz dseefmas perschina Jaun=Belgatwas mahzitajs no altara drauga pateizibas wahrdinu aishgahjuscham draugam usfauze. Schohs jaukus wahrduâs heidhis, weetu atstahje Sezzes mahzitajam, nelaika wezzakam deklam, kas draudsi ar kollekti un swehtischanas wahrdeem atlaide. Nu twiffi zehlehs un sahje isebet, 8 mahzitaji pazehle sahrku un isnesse to no basnizas ahrâ, tad basnizas pehrminderi to fanehme un nesse lihds ratteem. Kapschta, pa leelu zelu eihoht, labbas twersis tahlumâ. Wiss zelsch bija puschkohts ar dauds gohda-wahrteem, falkumeem un puffedm, preekschâ eedamas feetwinas puffed kaisija, kas tikkai bija sinnajis jeb spehjis tas sawam mihlam wezzam gannam kahdu mihlestibas un gohdaschanas-sihmi pateizigi bija gahdajis. Reskraitami laudis gahje dseedadami preekschâ un pakkalâ, dauds pa ihfakem zellineem feidsehs preekschâ us kapschtu, tâ ka pa wiffahm lautu un plawas stiggahm laudis sawâ glihtâ apgehrbâ garzahm rindehm staigaja, steigdamees kappâ tutwumâ weetinu atrast, fur wehl kahdu eepreezinaschanas wahrdinu warretu dsirdeht un smilktâ saujinu sahrakam usmest. Pee kappâ wehl Sunnakstes wezzakais mahzitajs, Sezzes mahzitais un Dirschu

prahwesta kungs draugam par peeminnu drauga wahrduâs runnaja, kas mums wiffieem firdis aishnehme, jo ir mums ar Dahwidu bija schehlotees: (2 Sam. 1, 26.) »Man irr schehl tewis pehz, mans brahlis Jonatans, tu bij man lohti mihlsch, tawâ mihlestiba bija man saldaka ne tâ feetwu mihlestiba.« — Un tad nu sahrku eelaibam bedrê, un Merretas jaunais mahzitajs, pa trim lahghm semmi usmettis us sahrku, sawa tehwa truhduâs Jesus Kristus usmohdinaschanas speklam bija pawehlejis, — tad dsikli pakustinatâ dwehselê un sawâ stannigâ balsi schehliga Deetwa laipnibu bija noluhdsis Tehwa dwehselei, fewim un draudsei, — ak tâ tad sahje lautini speestees ap bedritees, tâ tad katrs wehl gribeja bedrê eeskattitees eekschâ, tâ tad dascha pateizibas un mihlestibas affarina lihds ar smilktâ saujinu rittinaja tur eekschâ! Dseefmu dseedadami stahwejam laht teem, kas bedri aishlaht darbojahs, un schehloschanas dahmas ar weenu peeminneja to, ko nu us muhschigu meeru gulbija. Weidsiht Dignajes mahzitajs pateize wiffieem draugeem par twiffu mihlestibu, ar ko to mihlu gannu bija pawabbijuschhi, un tehwa-reisi luhguschhi schihramees ikkats us sawu mallu, nopuhdamees, ta nu Deetwa wihna kalnâ atkal weens usdizizigs strahdneeks peetruhke. Lai nu schehligais Deetws zaur Kristu Jesu muhsu mihla drauga un Tehwa dwehselei sawds preeks to eedohd, ko usdizizigam kalpam schehligi sohljis, un lai Wiasch mihleem Latveeschieem atkal tahduâs tautas un walodas kohpejus mohdina, kahds nelaihis bija. Mihli lassitaji: (Matt. 9, 37, 38.) Plaujama gan dauds irr, bet mag (tahdu) platweju, luhbseet (lihds ar mums) ta plaujama kungu, ta tas strahdineekus isdsiht gribbetu pee sawa plaujama.

— h —

No Wahrbeles Mahzitaja muifchas.

14tâ Zuhni deenâ bahrgs pehrkona gaisâ ap pawakkarina laitu peepeschi pee mums zehlahs. Sibbens eespehre Mahzitaja muifchas laidara juntâ ar azzumirkli tee fausi salmi gaischâs leesmas begge. Schinni ehkâ, no mahleem taifita, twiffu leelu un masu lohpu tâ arri putninu kuhis, firgu stallis un

rattu schühnis bij salikti kohpä. — Klacht pee schahs ehkas arri bij lihds 6 seena un barribas schühni tweenä pajumtā, un ne tahl no teem fatvadā tweetā darbineeku sirgu stallis. Schee wiissi lihds semmei nodegge. No laidara tikkai tee tuffchi mahlu muhri palikke, ka ne tweens kohka gabbalinsch nato wairf tur redsamā. Tahs leetas, ko ugguns aprihje prohti no taupiteem salmeem un seena, no fuhdeem, rattu un ahdu gabbaleem, traufahm un zittahm, twarr swert lihds 320 rubbuleem sudr. wehrtibā, bes tahm, kas pee tahs ehkas gahje bohjā.

Sakrehje par mihlestibas paligu lautini no mallu mallahm, fungi un kaimini; schee ne lahtwe uggunim fatvu breefniugu warru us zittahm muischas ehkahn issteept. Gan zits sibbins par brihtinu atkal jaunās rihjes jumtā eeschahwahs, ka tas sahke kuhpt. Bet tee prahitigi palihdsjeji, stipri waktedami, to ugguni drih apdschse, ka tikkai mas salmu pee jumta irr pohstiti.

Tē nu irr Deewa sohdbiba ir Deewa schehlastiba tweenä un tai paschā tweetā bij redsama! Lai gan klahde irr pee tahm sadegguschahm ehkahn un leetahm, tomehr ta bij leela, flatwejama glahbschana un fargaschana, ka pee wehja laika wiissa muischah pohstā ne aisdgahje, un ka zaur tahm leelahm isbailehm ne tweens ziltweks flimmi nato palizis. Tikkai weenam jaunam leelas Bahrbeles fainneekam Martinam Suttram, ruhpiigi strahdadamam paschā ugguns tweetā weena rohka irr eewainota zaur deggoshu balki, kas tai uskritte. Bet warram zerrecht, ka ta drih buhs weffela.

Ar firds pasemmoschanu pasemmojohs preeksch ta Tschwa, kas fatvus fullainus darra par ugguns leesmahm (Dahwida dseefma 104, 4.). Bet ar karstu pateizibu es arri pateizohs tam Schehligam, kas ir sohdbidams wehl muhs glahbj un no jo gruh-tahm behdahm pesti.

No wiissas firds es arri pateizu teem mihleem draugeem, kungeem, fohlestehwam, muischuudra ugeem, teefas wezzatajam un lohzeekleem, preekschneekleem, fainneekleem, ka wiisseem draudses loh-

zeekleem, kas winnās gruhās stundinās manneem Mihleem paligā nahkt ar labprahitibu irr pasteig schees, kurreem klacht stahweht ar padohmu ne twarjeu, jo patš tanni deenā ne biju mahjās.

J. Debel,
Mahzitajs.

Preeks par swehtu Bihbeli.

Met. No dewbestm buhs man amest.

1.

Ta Bihbel irr weens dahrsinsch jauks,
Es gribbu palikt winnam draugs,
Un mahzitees arweenu ween;
„Ka buhs man dsihwoht katru deen?“

2.

To tizzeht, pehz ta dsihwoht buhs,
Tad tu no Deewa swehtits kkuhs,
Neween arr scheitahn laizigi,
Bet pehz tur muhschu muhschigi.

3.

Daudsreis jau zauri staigajis.
Un labbus augtus usgahjis; —
Kas irr tai dwehplei swehtigi,
Un ar pee meesahm derrigi. —

4.

Trihs leetas irr tahs derrigahs,
Kas Deewa-behrnam ja-mahzahs,
Tad isbehgs elles mohzibu,
Ir wiissu wella-blehdbibu.

5.

Tam Deewa wahrdam klachtu buht,
Tad swehta Garra behrninsch kkuht,
Pehz behdu-flohlā pasahweht,
Un sawu sird' „Tai“ pawehleht.

6.

Un tad kad nahks ta stundina
Ta Kunga Kristus-deenina,
Tad warresim mehs gawileht,
Un sawu Deewu noslaweht.

7.

Ar engleem weenā pulzinā,
Un skaidrā jaukā balsinā.
Swehts, swehts, swehts, zaur Serubim
Alleluja! ar Serawim.

Matth's Pissid.

B r i h w d r i e k k e h t,

No juhrmaas-gubernements augstas waldschanas puffed: Oberlehrer G. Blase, Jenfor.

No. 218.